

Apie anūkėlę, cukrinę ir lovą

Paskutinės šio sezono RATO pamokėlės laukiau ir apie ją svajoju daugiau nei metus. Ji įvyko šių metų birželio 14, Gedulo ir vilties dieną, ir buvo tokia, kokios tikėjaisi, bet kokios negalėjau įsivaizduoti! Į mūsų darželį atvažiavo tikrų tikriausias, gyvių gyviausias ir stebuklingų stebuklingiausias „Stalo teatras“ su aktore ir režisierė Saule Degutyte!

Lietuvos Respublikos atstovybė prie Jungtinių Tautų biuro Ženevoje ir kitų tarptautinių organizacijų šurmuliavo jau nuo 10:30. Ją bandant pritaikyti teatro reikmėms buvo ardomos paltų kabyklos, verčiami stalčiai ieškant segtukų, mėginama (tiesa, nesėkmingai) vaikus nuvilioti nuo besiruošiančios aktorės ir kylančių spektaklio dekoracijų. Susirinko beveik visi darželio lankytojai, dar trys vaikai su tėvais atvažiavo iš aplinkinių miestų, o naujasis ambasadorius Jonas Rudalevičius atvyko su šeima ir dviem anūkais. Jauniausioji aktyviai dalyvavo spektaklyje. Prieš spektaklį vyravusi mūsų darželio pamokėlėms, deja, būdinga sumaištis, kėlė nerimą – ar pavyks susėsti, nusiraminti, susikaupti. Belaukdami paskutinių kiek vėluojančių žiūrovų, ėmėme dainuoti laukimo-skaičiavimo dainelę. Na, ir palaukę vieną dvi, tris...dešimt minučių, kurių kiekvieną žymėjo gongo dūžiai, susitelkėme teatro stebuklui. Kur buvus kur nebuvus pas vaikus atėjo pasakų bobutė su pilnu puodu ... manysite košės ... o ir ne – pasakų. Bet jas vistiek reikėjo išsivirti. O kaip gi kitaip virsi jei ne sukdamas piršteliu „Virė virė košę“, tik niekas negalėjo pagalvoti, kad vandenėlio bėgdama pelytė pasiklys... Laimė, pelytė kelią rado, vandenėlio atnešė ir iš mėlyno (pasirodo, akrilinais dažais nudažyto) skylėto puodo iššoko trys vėlgi akrilinais dažais nudažytos cukrinės ar tai druskinės ...oi, ką aš čia, senelis, senelė ir anūkėlė. Iš puodo išlindo ir gėlyčių, ir grybų. Eidama į mišką uogauti ir grybauti anūkėlė gėlytes uostė, grybus apžiūrinėjo, aptarinėjo su vaikais, kurie jų nuodingi, kurie valgomi ir kaip jie vadinasi. Tačiau begrybaudama anūkėlė ėmė ir pasiklydo. Žiūrovams teko jai padėti. Kelią anūkėlė rado, bet kitą dieną vėl ėjo į mišką, vėl uostė gėles, vėl rinko grybus, vėl pasiklydo ir taip be galo... Žinoma, juk tai pasaka be galo. Jai taip ir nepasibaigus pas vaikus atėjo dar dvi pasakos, viena už kitą įdomesnės, reikalaujančios vis labiau netikėtų sprendimų, kuriuos patys vaikai ir rado. O pabaigoje visi žiūrovai patys tapo aktoriais, pasakos dalyviais ir kiekvienas muzikos instrumento padedamas atliko savo rolę.

Spektaklis pirmiausia žavėjo ypatinga estetinė kokybe, skoningumu. Pačios aktorės padarytos pastelinių, švelnių spalvų dekoracijos ir veikėjai – personažais paversti namų apyvokos reikmenys ir originalios lėlės sukūrė jaukaus, saugaus pasaulio įspūdį. Vyravo kūrybinga, žaisminga ir draugiška atmosfera. Vaikai spektaklio pasulyje buvo laukiami, svarbūs, jie patys tą pasaulį galėjo kurti ir tai su malonumu darė. Dekoracijos ir personažai – tik spalvotos užuominos. O spalvos yra paveikiausia emocijų perdavimo priemonė. Todėl linksmos, bet ne intensyvios, pastelinės dekoracijos ir personažai kiekvieno žiūrovo vaizduotei, kuri pati turėjo padirbėti, kad iš cukrinės sukurtų anūkėlės personažą, padėjo jį kurti teigiamą. Ir, žinoma, kiekvienas anūkėlę, ožkytę, ožiukus ir visus kitus personažus įsivaizdavo artimus sau.

Iš pažiūros paprastutė pasakų sekimo logika iš tiesų pagrįsta veiksmingiausiais pedagogikos principais. Kiekviena pasaka pradeda kasdieniais, vaikų gyvenime svarbiausiais dalykais: maistu (košė), miegu (lova). Tai vaikus nukėlė į jų pačių patirtį, tačiau ją sukeistino, pavertė ypatinga, stebuklinga, nes košė, pasirodė esanti ne košė, lovoje vyko neįtikėtini dalykai, ten įsitaisė keisčiausi sutvėrimai: vabalai, varlės ir buldozeriai! Be to, svarbus ir pradžioje netiesiogiai pateikiamas svarbiausias pasakos motyvas. Pelytė bėgdama vandenėlio pasiklydo, pasiklydo ir anūkėlė. Šis spektaklio elementas reikalavo asociatyvaus mąstymo ir žiūrovus užvedė ant teisingo kelio nuspėjant tolesnę pasakos eigą. Todėl jo metu iš tiesų nenuobodžiavo nei pusantrų metų Upė, kuri suko ratus apie pasakotojos stalą, nei keturmečiai, kurie įsitraukę klampojo mišku, iš lovos viliojo buldozerį ir iš vilko pilvo traukė ožiukus, nei devynmečiai, kurie, galbūt, jau suvokė vieną kitą platesnę kultūrinę užuominą ir sudėtingesnę juoką, nei suaugusieji, kurie, tikriausiai, stebėjosi paprastumo iškalba, spektaklio idėjos vientisumu, atlikimo profesionalumu. Žavu ir tai, kaip šiuolaikiškai, šmaikščiai ir aktualiai spektaklyje naudojamas lietuvių folkloras. Tai puikus įrodymas, kad tai neišsemiamas visų, tame tarpe, ir šių laikų, mūsų kultūros lobis.

Šio RATO sezono uždarymas – išties įspūdingas, įdomus, gražus. Tikiuosi, tokios bus ir visos ateinančios rudens pamokėlės.

Gerų atostogų!

Eglė